

האשה רבה

פרק עשירי

יבמות

צב

עין משפט
ג'ר מצוה

ג'ר א ב מ'י' י'ר' מ'י' ס'ר
נדרים הלכה י' ס'ר
לחון נדר עושה י'ר'
ס'רן ר'ר' ס'ר' ע'ר'
ו'ס'ר' ע'ר' ס'ר' ס'ר' ס'ר'
ס'ר' פ'ר' :

ג'ר א ב מ'י' י'ר' מ'י' ס'ר
נדרים הלכה י' ס'ר
לחון נדר עושה י'ר'
ס'רן ר'ר' ס'ר' ע'ר'
ו'ס'ר' ע'ר' ס'ר' ס'ר' ס'ר'
ס'ר' פ'ר' :

תוספות ישנים

א"ל ש"ר עבד וכו'
אלו נשמות וימים טובים
דמשא כבוד שבת
לעשר עליהם (ואף שלא
באו לעולם) וימים
דחייב מייסד פסחא קרא
לדאס מקנה דבר שלא
לעולם כלל מהכא
לא שמעין אלא בשבת
ויום טוב ומאן דאית
ליה אדם מקנה אית
ליה בכל ענין וגם קשה
דכלל מקום דקאמר
דאמרינן אדם מקנה לא
משמע שיהא מדאורי'
כדאמר ר' יוחנן (דף י'
ב) כהן דאורייתא לית
מאן דפליג וי"ל דאין
התלמוד מבאר קרא לומר
דשפיר עבד עשר עד
שלא בא לעולם דשפיר
ליה ל' ינאי דאדם מקנה
לא ומה לא הוצרך לשאול
אי שפיר עבד אן שלא
ל' חייב אי שפיר עבד
שפיר שלא מן המוקף
שפיר לא היה אלו וישיב
ל' עבד עשר שבת
כבוד שבת ומייסד קרא
דכתיב כל הימים אלו
שבתות וימים טובים :

הנהגות הב"ח

(א) ג'ר א ב מ'י' י'ר' מ'י' ס'ר
נדרים הלכה י' ס'ר
לחון נדר עושה י'ר'
ס'רן ר'ר' ס'ר' ע'ר'
ו'ס'ר' ע'ר' ס'ר' ס'ר' ס'ר'
ס'ר' פ'ר' :

גליון הש"ס

ג'ר א ב מ'י' י'ר' מ'י' ס'ר
נדרים הלכה י' ס'ר
לחון נדר עושה י'ר'
ס'רן ר'ר' ס'ר' ע'ר'
ו'ס'ר' ע'ר' ס'ר' ס'ר' ס'ר'
ס'ר' פ'ר' :

אין לר"ך להפ"ר - במעלה לה מושות ומעלה כחף איירי ולכך אין
לר"ך להפ"ר שהמותר הכל שלו והעדפה ש"ע הדחק נמי סבר
דהויא לבעל אבל אין לומר דאין לר"ך להפ"ר משום דקסבר אין אדם
מקדיש דבר שלא בא לעולם דא"כ אמאי נקט שאני עושה לפ"ך ליתני
המקדיש מעשה ידיו של עצמו :

רבי עקיבא אומר יפ"ר - דקסבר
העדפה ש"ע לדי הדחק לאשה
כדאמר בריש מלאכת האשה (כתובות
סו. וס.) וא"כ והיאך יכול להפ"ר והא
אין זה דבר שביטו לבינה וי"ל דחשיב
נמי ביטו לבינה לפי שאין יכול לזוהר
וליקח בלמנוס את הראוי לו ליקח א"כ
גם חלקה משועבד לו שילקח בהם
קרקע והוא אוכל פירות וא"כ וא"כ
היאך יכולה להדירו כיון דמשועבדת לו
וי"ל דוקא בעיקר מעשה ידיה אלאמה
לשעבודיה דבעל שהם לגמרי שלו אבל
הכא דאין לו אלא פירות לא אלאמה :

יתקדשו ירי לעושיהן - להקב"ה
שעשאו אבא אין לפרש
לעושיהן היינו למלאכתם דא"כ הוה
ליה למימר למעשהיהן כדאמר בסוף
פ"ק דנדרים (דף י':) ידי למעשהיהן
ורב נחמן אמר אף משבחו לעולם
וכו' - סברת רב הוגא הפוכה מדרב
נחמן לענין דבר שלא בא לעולם כדפי'
בפ"ק דכתובות (דף ז': ד"ה המזהב) ובסוף
פ"ק דגיטין (דף י':) וס' ד"ה לדרב' :
קנייה לך מעבדיו קנה - וקשה
לר"י למה לר"ך מעבדיו
דכיון דאית ליה אדם מקנה דבר שלא
בא לעולם כאלו בא לעולם ובדבר
שלא לעולם א"כ מעבדיו כדאמרין
בפרק האומר בקדושין (דף נט.) גבי
האומר לאשה הרי את מקודשת (ב)
לאחר ל' יום ובא אחר וקידשה בחור

שלשים יום מקודשת לשני לא בא אחר וקדשה בחור שלשים מהו רב ושמואל דאמרי תרוייהו מקודשת אע"פ שנתאכלו וכו' (דף נט.)
נמי גבי לאחר שהתגייר לכת מעבדיו וכן גבי פירות ערוגה לקמן ואר"ת דהכא אלטרין מעבדיו משום דהתם קנין שדה הוא בחליפין
או בשטר ובחזקה דכסף אין קונה במקום שכתובין שטר אם לא שפירש בהדיא אי בעינא בכספא איקני (ג) בפ"ק דקדושין (דף סו.) ובמקומו
של רב היו כותבין את השטר ובכמה מקומות מצינו בהש"ס שלא היו קונין בכסף כדאמר בחזקת הבתים (ב"ב דף ק' ג') עובד כוכבים מכי מטי
זווי ליהדי איסחליק ליה ישראל לא קני עד דמטי שטרא ליהדי ובפ"ק דב"מ (דף עו.) מדיי האי גברא במאי קני ליה בהאי שטרא האי שטרא
חספא בעלמא ולהכי לר"ך מעבדיו דאפילו בדבר שבה לעולם אי אחר קני בחזקה או בחליפין לאחר ל' ולא אחר מעבדיו לא קנה האויל
ובשעה שיש לקני לחול דהיינו לאחר ל' כבר פסקה החזקה או החזר הסודר כדאמרין בהאשה שגפלו (כתובות דף פג. וס.) משוך פרה זו ולא
תהא קנייה לך עד אחר ל' לא קנה כי לא אחר מעבדיו לפי שבשעת הקנין כבר פסקה המשיכה וכן כשקנה בשטר לר"ך מעבדיו שאליו יהיה
נקרע השטר או נאבד קנה דאין לא אחר מעבדיו ונקרע בחור קד או אבד לא קנה כיון דבשעת קנין אין כאן שטר כדאמר למ"ד דמקודשת
ומגורשת לכשיבא דאם נקרע או אבד הגט אינה מגורשת אבל גבי אחר שהתגייר א"כ מעבדיו קדושין דכסף לא דאפילו נתאכלו
המעות חשוב כל שעה כאלו הם בעין שהמעות נשארו אלא המקנה ואם לא נעשה הקנין היה מוטל עליו להחזירם וחשוב כאלו הם בעין לשם
קדושין דלאו למלוה דמי ולא לפקדון כדאמר בהאומר (קדושין דף נט.) ובפירות ערוגה נמי לא בעי מעבדיו לפי שאמירתו לגבוה כמסירתו
להדיוט דמי וחשוב כאלו מוהרם ליד הקונה לעמוד בידו ולקנות כשיגיע הזמן שקבע אע"פ דרב מספקא ליה (ס:) במעבדיו ולאחר שלשים
יום אי תנאה הו או חזרה הו מ"מ מהני הכא בשדה מעבדיו דהכא פשיטא דלאו חזרה הו דודאי בדבר שבדיו להקנות עבדיו יש להסתפק
כשאמר ולאחר שלשים שחזר ממה שאמר בתחלה מעבדיו אבל בדבר שאין בידו להקנות עבדיו כי הכא כשאומר לכשאקחנה אין זה חזרה אלא
דאין אפשר לו בע"א ועוד דהכא שאמר מעבדיו לבסוף אין שייך להסתפק כלל וא"כ כיון דמעבדיו ולאחר שלשים הו או תנאה הו חזרה הו
דא"ר יוחנן בפ' האשה שגפלו (כתובות פג. וס.) משוך פרה זו ולא תהא קנייה לך עד לאחר ל' יום קנה ומוקי לה דאמר מעבדיו אפי' עומדת
באגם אי חזרה הו אמאי קנה ואי תנאה הו ונגמר הקנין מעבדיו למה לי עומדת באגם אפי' ברה"ר או ברשות מקנה נמי ובהכותב (שם
סו.) משמע דדוקא נקט אגם שראוי למשיכה ואר"י דלא קשה מידי דר' יוחנן לטעמיה דאית ליה בהאומר (קדושין ס.) דמעבדיו ולאחר ל' לא הו
לא תנאה ולא חזרה אלא ה"ק דמעבדיו יתחיל הקנין ולאחר ל' יגמור ולהכי בעינן שתהא בסוף שלשים במקום הראוי לקנין ולמשיכה שאז נגמר
הקנין ודין קנין אחר שלשים פרי' דהכי הו דבכסף אפילו אינו בעין ובשטר כשהוא בעין ברשות קונה בסוף ל' קני בגלל מעבדיו ל' כ"ע אבל
משיכה וחזקה וחליפין ושטר נקרע לא מהני לכ"ע (דף קז.) ואף דאם אחר מעבדיו ולאחר ל' מהני לכ"ע שטר הנאבד וחזקה וחליפין לא מהני
לקנות לגמרי לרבי יוחנן כיון דבשעת גמר הקנין אין שטר וחזקה וחליפין אבל משיכה קונה במעבדיו ולאחר ל' כיון דבסוף ל' הפרה עומדת
באגם שהוא מקום הראוי לקנין דע"י תחלת משיכה שהתחיל קנין נעשה האגם רשותו והוה לה כמשיכה אריכתא ואפילו יתנה מן האגם חור ל'
או אפילו משכה המקנה לחזרו ושוב (ס) בחור שלשים חזרה לאגם קני ולרב דמספקא ליה אי חזרה הו לא מהני מידי מה שעומדת באגם
ולשמואל דפשיטא ליה דתנאה הו בטלוה קני כיון שלא חזר בו חור הזמן וא"כ ואמאי לא קני לר' יוחנן פרה אפילו ברה"ר או ברשות המקנה
כמו שקנה קרקע במהיום ולאחר מהיום גוף ולאחר מהיום פירות ושמה במהיום ולאחר מהיום שטף שרולה להקנות גוף מהיום
ומסתברא דכיון דאחר לאחר מהיום דלהבדיל נכסים משאר יורשים קאמי ומקני ליה לגוף מהשאה. ר"י : **במיתו** כנחא דפירי - אר"י
דמשל ארים הו שהיה טון לרבי ינאי דאין משל רבי ינאי לא חשוב דבר שלא בא לעולם ואפילו הו מחוברים כיון שבדיו לתלוס כדמוכח
בהאומר בקדושין (דף פג. וס.) ולא מסתבר לומר דלא חשיב הכא בידו לפי שהיה רחוק מהם דאין גראה לתלם בין קרוב בין רחוק :
אלא

קונס שאני עושה לפ"ך - אשה שאמרה לבעלה מה שאני עושה מלאכה
יהא חסור לפ"ך בקונס : אינו לר"ך לספר - דכיון דקא משעבדה ליה
למעשה ידיה לא מליא נדרה : **שמה תעדיף עליו כו'** - דתקן (כתובות
דף סה.) מה היא עושה לו משקל ה' סלעים שתי כ' וספי לא משעבדה
ליה והאעפ"ה חייב דבר ואע"פ דעדיין חזרה אור

קונס *שאני עושה לפ"ך אין צריך להפ"ר ר"ע
אומר *יפ"ר שמה (ה) תעדיף עליו יותר מן
הראוי לו הא איתמר ע"ה א"ר הונא בריה
דרב יהושע ב"באומרת יקדשו ידי לעושיהם
ידיים איתנהו בעלמא ופליגא דרב נחמן בר
יצחק דאמר רב נחמן בר יצחק רב הונא כרב
ורב כרבי ינאי ורבי ינאי כרבי חייא ור' חייא
כרבי ורבי כרבי מאיר ור"מ כרבי אליעזר בן
יעקב ור' אליעזר בן יעקב כ"ר עקיבא דאמר
*אדם מקנה דבר שלא בא לעולם רב הונא
מאי היא דאיתמר *המוכר פירות דקל לחברו
אמר רב הונא עד שלא בא לעולם יכול
לחזור בו משבאו לעולם אין יכול לחזור בו
ור"ג אמר יאף משבאו לעולם יכול לחזור בו
אמר רב נחמן מודינא דאי שמיט ואביל לא
מפקינן מיניה רב דאמר רב הונא אמר
רב *האומר לחברו שדה זו שאני לוקח
לכשאקחנה קנייה לך מעבדיו קנה רבי
ינאי כרבי חייא דרבי ינאי הוה ליה אריסא
דהוה מייתי ליה כנחא דפירי כל מעלי
שבחא ההוא יומא נגה ליה ולא אתא שקל
עשר מפירי דביתיה עלייהו אתא לקמיה
תלמוד ליראה את ה' אלהיך כל הימים אלו
שבחות ויו"ט למאי הלכתא אילימא לעשורי
ומיכל *איצטרך קרא למישרי טלמול דרבנן
אלא

שלשים יום מקודשת לשני לא בא אחר וקדשה בחור שלשים מהו רב ושמואל דאמרי תרוייהו מקודשת אע"פ שנתאכלו וכו' (דף נט.)
נמי גבי לאחר שהתגייר לכת מעבדיו וכן גבי פירות ערוגה לקמן ואר"ת דהכא אלטרין מעבדיו משום דהתם קנין שדה הוא בחליפין
או בשטר ובחזקה דכסף אין קונה במקום שכתובין שטר אם לא שפירש בהדיא אי בעינא בכספא איקני (ג) בפ"ק דקדושין (דף סו.) ובמקומו
של רב היו כותבין את השטר ובכמה מקומות מצינו בהש"ס שלא היו קונין בכסף כדאמר בחזקת הבתים (ב"ב דף ק' ג') עובד כוכבים מכי מטי
זווי ליהדי איסחליק ליה ישראל לא קני עד דמטי שטרא ליהדי ובפ"ק דב"מ (דף עו.) מדיי האי גברא במאי קני ליה בהאי שטרא האי שטרא
חספא בעלמא ולהכי לר"ך מעבדיו דאפילו בדבר שבה לעולם אי אחר קני בחזקה או בחליפין לאחר ל' ולא אחר מעבדיו לא קנה האויל
ובשעה שיש לקני לחול דהיינו לאחר ל' כבר פסקה החזקה או החזר הסודר כדאמרין בהאשה שגפלו (כתובות דף פג. וס.) משוך פרה זו ולא
תהא קנייה לך עד אחר ל' לא קנה כי לא אחר מעבדיו לפי שבשעת הקנין כבר פסקה המשיכה וכן כשקנה בשטר לר"ך מעבדיו שאליו יהיה
נקרע השטר או נאבד קנה דאין לא אחר מעבדיו ונקרע בחור קד או אבד לא קנה כיון דבשעת קנין אין כאן שטר כדאמר למ"ד דמקודשת
ומגורשת לכשיבא דאם נקרע או אבד הגט אינה מגורשת אבל גבי אחר שהתגייר א"כ מעבדיו קדושין דכסף לא דאפילו נתאכלו
המעות חשוב כל שעה כאלו הם בעין שהמעות נשארו אלא המקנה ואם לא נעשה הקנין היה מוטל עליו להחזירם וחשוב כאלו הם בעין לשם
קדושין דלאו למלוה דמי ולא לפקדון כדאמר בהאומר (קדושין דף נט.) ובפירות ערוגה נמי לא בעי מעבדיו לפי שאמירתו לגבוה כמסירתו
להדיוט דמי וחשוב כאלו מוהרם ליד הקונה לעמוד בידו ולקנות כשיגיע הזמן שקבע אע"פ דרב מספקא ליה (ס:) במעבדיו ולאחר שלשים
יום אי תנאה הו או חזרה הו מ"מ מהני הכא בשדה מעבדיו דהכא פשיטא דלאו חזרה הו דודאי בדבר שבדיו להקנות עבדיו יש להסתפק
כשאמר ולאחר שלשים שחזר ממה שאמר בתחלה מעבדיו אבל בדבר שאין בידו להקנות עבדיו כי הכא כשאומר לכשאקחנה אין זה חזרה אלא
דאין אפשר לו בע"א ועוד דהכא שאמר מעבדיו לבסוף אין שייך להסתפק כלל וא"כ כיון דמעבדיו ולאחר שלשים הו או תנאה הו חזרה הו
דא"ר יוחנן בפ' האשה שגפלו (כתובות פג. וס.) משוך פרה זו ולא תהא קנייה לך עד לאחר ל' יום קנה ומוקי לה דאמר מעבדיו אפי' עומדת
באגם אי חזרה הו אמאי קנה ואי תנאה הו ונגמר הקנין מעבדיו למה לי עומדת באגם אפי' ברה"ר או ברשות מקנה נמי ובהכותב (שם
סו.) משמע דדוקא נקט אגם שראוי למשיכה ואר"י דלא קשה מידי דר' יוחנן לטעמיה דאית ליה בהאומר (קדושין ס.) דמעבדיו ולאחר ל' לא הו
לא תנאה ולא חזרה אלא ה"ק דמעבדיו יתחיל הקנין ולאחר ל' יגמור ולהכי בעינן שתהא בסוף שלשים במקום הראוי לקנין ולמשיכה שאז נגמר
הקנין ודין קנין אחר שלשים פרי' דהכי הו דבכסף אפילו אינו בעין ובשטר כשהוא בעין ברשות קונה בסוף ל' קני בגלל מעבדיו ל' כ"ע אבל
משיכה וחזקה וחליפין ושטר נקרע לא מהני לכ"ע (דף קז.) ואף דאם אחר מעבדיו ולאחר ל' מהני לכ"ע שטר הנאבד וחזקה וחליפין לא מהני
לקנות לגמרי לרבי יוחנן כיון דבשעת גמר הקנין אין שטר וחזקה וחליפין אבל משיכה קונה במעבדיו ולאחר ל' כיון דבסוף ל' הפרה עומדת
באגם שהוא מקום הראוי לקנין דע"י תחלת משיכה שהתחיל קנין נעשה האגם רשותו והוה לה כמשיכה אריכתא ואפילו יתנה מן האגם חור ל'
או אפילו משכה המקנה לחזרו ושוב (ס) בחור שלשים חזרה לאגם קני ולרב דמספקא ליה אי חזרה הו לא מהני מידי מה שעומדת באגם
ולשמואל דפשיטא ליה דתנאה הו בטלוה קני כיון שלא חזר בו חור הזמן וא"כ ואמאי לא קני לר' יוחנן פרה אפילו ברה"ר או ברשות המקנה
כמו שקנה קרקע במהיום ולאחר מהיום גוף ולאחר מהיום פירות ושמה במהיום ולאחר מהיום שטף שרולה להקנות גוף מהיום
ומסתברא דכיון דאחר לאחר מהיום דלהבדיל נכסים משאר יורשים קאמי ומקני ליה לגוף מהשאה. ר"י : **במיתו** כנחא דפירי - אר"י
דמשל ארים הו שהיה טון לרבי ינאי דאין משל רבי ינאי לא חשוב דבר שלא בא לעולם ואפילו הו מחוברים כיון שבדיו לתלוס כדמוכח
בהאומר בקדושין (דף פג. וס.) ולא מסתבר לומר דלא חשיב הכא בידו לפי שהיה רחוק מהם דאין גראה לתלם בין קרוב בין רחוק :
אלא

כתובות נט. סו. ע.
נדרים פה. קדושין פג.

[קדושין פג. ע"ש וס']

כ"מ סו.

שם ע"ז.

[ע"י תוס' סוכה כג.
ד"ה שני]

[ע"י תוס' טירובין ג.
ד"ה לא נחשדו]

